

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 25 kwietnia 2014r. Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi, IX Zamiejscowy Wydział Cywilny z siedzibą w B. w sprawie z powództwa A. D. i M. D. (1) przeciwko (...) Spółce Akcyjnej Oddział (...) zasądził od pozwanego na rzecz powodów kwotę 10.860,75zł tytułem wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości za okres od 25 lutego 2005r. do 25 lutego 2008r. z ustawowymi odsetkami od dnia 26 lutego 2008r., umorzył postępowanie w zakresie powództwa o zasądzenie wynagrodzenia za służebność i w zakresie odszkodowania w kwocie 680 zł, , oddalił powództwo w pozostałej części oraz nakazał ściągnięcie od powodów na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi kwoty 181,98zł tytułem nieuiszczonych wydatków i odstąpił od obciążania powodów kosztami procesu.

Rozstrzygnięcie Sądu I instancji zostało oparte na ustaleniu, iż powodowie A. i M. D. (2) są właścicielami nieruchomości stanowiącej działkę gruntu nr (...) położonej K., dla której w Sądzie Rejonowym w Brzezinach urządzona jest księga wieczysta Kw (...). W 1991 powodowie wybudowali stację transformatorową na potrzeby swojej nieruchomości, gdzie prowadzili działalność gospodarczą. Następnie przekazali tę stację Zakładowi (...). W 1996r. zmodernizowano linię średniego zasilania i przeprowadzono ją przez tę nieruchomość. Powodowie wyrazili zgodę na przeprowadzenie tej linii, nie zażądali odszkodowania za zajęty grunt. Przebieg linii został ustalony zgodnie z ówczesną wolą powodów. Linia ma między innymi przyłączyć na tej nieruchomości. W dniu 25 lutego 2005r. powodowie zażądali rozliczenia się za korzystanie z ich gruntu, ponowili wezwanie w dniu 19 września 2005r.

Linia energetyczna została wybudowana w „układzie leśnym” to znaczy w usytuowaniu przewodów pionowo jeden nad drugim, a linia nie przechodzi nad budynkami mieszkalnymi, przebiega natomiast w jednym miejscu nad budynkiem gospodarczym około 3 metry powyżej dachu. Pod linią energetyczną znajdują się nasadzenia roślinne. Linia od strony lasu zajmuje pas o długości 130 m i szerokości 0,5 m. Linia od ulicy (...) zajmuje 1 m szerokości na długości 73 m, a na odcinku dalszych 114 m przy granicy działki. Od ulicy (...) linia 327 biegnie na odcinku 50 m i ma rozpiętość 2,5 m. Nadto znajduje się tam linia o mocy 0,4 kw na szerokości 1m i długości 21 m. Pod transformator zajęty jest teren 40 m². Do linii biegnącej przy lesie nie ma innego dostępu, więc pas technologiczny powinien mieć szerokości 6 m , łączny obszar z którego korzysta pozwany wynosi 845 m². Dla pozostałej linii wystarczający jest pas technologiczny o szerokości 3 m, gdyż z jednej strony jest do niej dostępem strony ulicy, łączny obszar z którego korzysta pozwany wynosi 1.023 m². Elementy infrastruktury energetycznej na pozostałym terenie nie wymagają dodatkowej powierzchni zapewniającej dostęp i powierzchnia, z której korzysta pozwany wynosi 611 m², łącznie 1.929 m². Roczna wartość odszkodowania za korzystanie z tego terenu wynosi 6.943 zł, miesięcznie 578,59zł i została ustalona w oparciu o opinię biegłego J. C..

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy uznał, że na podstawie art. 224 §2 k.c. w związku z art. 225 k.c. brak jest podstaw do przyznania powodom wynagrodzenia za korzystanie z ich nieruchomości przez przedsiębiorstwo przesyłowe za okres sprzed dnia 25 lutego 2005r., bo do tego czasu poprzednik prawny korzystał z tej nieruchomości za wiedzą i zgodą powodów, których z pozwanym łączyła niepisana umowa podobna do użyczenia (art. 713 k.c.) zawarta przez fakty dokonane w postaci przekazania wybudowanych przez siebie urządzeń przesyłowych poprzednikowi prawnemu pozwanego, zgody na modernizację linii średniego zasilania w przebiegu uzgodnionym z powodami, braku żądania odszkodowania za zajęty grunt. Do 25 lutego 2005r. poprzednik prawny pozwanego korzystał z nieruchomości powodów w oparciu o tytuł prawny w postaci tej umowy stron, ewentualnie jako posiadacz prekaryjny /z wygodzenia/, czyli niesamoistny. Dopiero po zażądaniu przez powodów rozliczenia się przez poprzednika prawnego pozwanego za korzystanie z ich nieruchomości doszło wypowiedzenia tego stosunku prawnego i przedsiębiorstwo przesyłowe korzystało od tej daty z nieruchomości A. i M. D. (1) bezumownie jako posiadacz samoistny w złej wierze. Dlatego Sąd zasądził wynagrodzenie na rzecz powodów na podstawie art. 224 §2 k.c. w związku z art. 225 k.c. za okres od tej daty, tj. 25 lutego 2005r. do dnia 25 lutego 2008r. - jako daty wytoczenia powództwa, oddalił natomiast powództwo z tego tytułu w pozostałym zakresie, wskazując, że roszczenie powodów nie ma charakteru okresowego, a ogranicznikiem

czasowym jest tu data przekształcenia charakteru posiadania nieruchomości powodów przez poprzednika pozwanego, co nastąpiło trzy lata przed wytoczeniem powództwa. Sąd Rejonowy zasądził na rzecz powodów z tego tytułu kwotę 10.860,75zł, ustalając ją w oparciu o opinię biegłego sądowego J. C., który wyliczył wynagrodzenie za bezumowne korzystanie z tej nieruchomości miesięcznie na kwotę 578,59zł, rocznie 6.943zł, co za okres 3 lat dało kwotę 20.829zł. Sąd Rejonowy uznał jednak, że powodom należy się jedynie kwota 10.800zł, bo żądali kwoty po 3600zł za każdy rok bezumownego użytkowania. Co prawda kwota dochodzonego roszczenia z tego tytułu przewyższała tę kwotę, ale Sąd I instancji uznał, że nie może zasądzić wyższej kwoty, bo wyszedłby poza granice żądania (art. 321 § 1 k.p.c.). Sąd Rejonowy wskazał w uzasadnieniu wyroku, że zasądzona w pkt. 1 orzeczenia kwota jest nieco wyższa niż należna za 3 lata bezumownego korzystania, co wynika z pomyłki w wyliczeniach, której nie można skorygować w trybie art. 350 § 1 k.p.c. O odsetkach orzeczono na podstawie art. 481 § 1 k.c.

Sąd Rejonowy nie podzielił zarzutu pozwanego i uznał, że żądanie powodów nie jest sprzeczne z zasadami współzycia społecznego (art. 5 k.c.). Uznał, że żądanie zapłaty jest ewidentnie wywołane sporem co do tego, że pozwany unikał jakiegokolwiek rekompensaty dla powodów, mimo że korzystał z ich własności i to w bardzo dużym zakresie. Każdy z właścicieli ma prawo do czerpania wszelkich pożytków ze swojego prawa i nie ma żadnych podstaw do przyjęcia, że takie żądanie jest sprzeczne z jakimikolwiek zasadami współzycia społecznego.

W zakresie w jakim powodowie cofnęli powództwo co do pozostałych roszczeń, Sąd Rejonowy na podstawie art. 355 § 1 k.p.c. umorzył postępowanie w tej części. Na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jednolity z dnia 27 kwietnia 2010 r., Dz.U. Nr 90, poz. 594) nakazał pobranie od powodów nieuiszczonych wydatki na biegłych.

Z odwołaniem się do treści art. 102 k.p.c. Sąd I instancji odstąpił od obciążania powodów kosztami procesu, bo powództwo zostało oddalone w większym zakresie z uwagi na sposób określenia żądania, jednakże przy innym sformułowaniu żądania, powodowie wygraliby sprawę w większym procencie niż pozwany, a ich udowodnione roszczenia przewyższały dochodzone i uwzględnione roszczenie. W tych warunkach uznał, że obciążanie pozwanych kosztami procesu byłoby niesprawiedliwe, tym bardziej że ponieśli oni bardzo znaczne koszty, a roszczenie ich było oczywiście zasadne i od początku kwestionowane co do zasady przez pozwanego.

Apelację od powyższego wyroku wywiedli powodowie w części ,tj. w zakresie pkt. 2 oddalającego powództwo w pozostałym zakresie co do kwoty 11.079,25zł i pkt. 4 rozstrzygającego o kosztach postępowania.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucili naruszenie:

1/. w zakresie prawa procesowego: art. 321 § 1 k.p.c. poprzez:

- przyjęcie, iż zasądzenie na rzecz powodów kwoty wyższej niż 10.860,75 zł byłoby orzeczeniem ponad żądanie pozwu, w sytuacji gdy żądanie pozwu obejmowało zasądzenie na rzecz powodów tytułem wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości kwoty 36.000 zł,
- dokonanie nieuprawnionej interpretacji żądania powodów zawartego w pozwie, skutkującego przyjęciem, że żądaniem powodów było zasądzenie na ich rzecz kwoty 3.600 zł za każdy rok bezumownego korzystania z nieruchomości, w sytuacji gdy żądanie pozwu obejmowało zasądzenie na rzecz powodów tytułem wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości kwoty 36.000zł, co miało istotny wpływ na wynik sprawy;

• 2/. w zakresie prawa materialnego:

- a).art. 225 w zw. z art. 224 k.c.
- poprzez jego błędną interpretację, polegającą na przyjęciu, że wynagrodzenie za bezumowne korzystanie z nieruchomości jest świadczeniem o charakterze okresowym,

b).art. 710 k.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie w niniejszej sprawie i przyjęcie, iż powodów i pozwanego do 2005 roku łączyła umowa użyczenia.

W związku z powyższym wnieśli o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie na rzecz powodów dalszej kwoty 11.079,25 zł, ponad już zasądzone 10.860,75 zł, jak również o zmianę postanowienia w przedmiocie rozstrzygnięcia o kosztach procesu i zasądzenie ich od pozwanego na rzecz powodów. Ponadto wnieśli o zasądzenie od pozwanego na rzecz powodów kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, również za II instancję, według norm przepisanych.

W związku z tym, w ocenie strony powodowej, żądanie zawarte w pozwie dotyczące kwoty 36.000 zł, powinno zostać uwzględnione w całości. Wartość przedmiotu zaskarżenia w apelacji została jednak ograniczona ze względu na konieczność poniesienia kosztów związanych z jej wniesieniem.

Pozwany nie złożył odpowiedzi na apelację.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest zasadna i skutkuje zmianą zaskarżonego wyroku.

Zarzut naruszenia prawa procesowego – przepisu art. 321 § 1 k.p.c. był ściśle związany z zarzutem naruszenia prawa materialnego – przepisu art. 710 k.c. oraz art. 225 k.c. w zw. z art. 224 § 2 k.c.. Sąd Okręgowy podziela te zarzuty i argumentację prawną przedstawioną przez powodów.

A. D. i M. D. (1) domagali się zasądzenia na ich rzecz m.in. kwoty 36.000 zł tytułem wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z należącej do nich nieruchomości, wskazując jako okres, za który dochodzą wynagrodzenia czas 10 lat wstecz. Natomiast Sąd I instancji dokonał nieuprawnionej interpretacji żądania pozwu i przez to dopuścił się naruszenia przepisów postępowania cywilnego i prawa materialnego, co ostatecznie miało wpływ na błędne ustalenie okresu za jaki powodom należne jest wynagrodzenie za bezumowne korzystanie z nieruchomości oraz błędne ustalenie wysokości należnej powodom kwoty.

Po pierwsze wskazać należy, iż Sąd I instancji zinterpretował granice żądania powodów określone w pozwie i podtrzymywanego do zamknięcia rozprawy, do czego nie był uprawniony. Zgodnie z art. 187 k.p.c. powód zobowiązany jest dokładnie określić swoje żądanie w pozwie, zaś zgodnie z art. 321 § 1 k.p.c. sąd nie może wyrokować ponad żądanie powoda. Sąd jest związany żądaniem pozwu (petitum) i podstawą faktyczną (causa petendi). Zakaz orzekania ponad żądanie, będący przejawem zasad dyspozycyjności i kontrydiktoryjności, oznacza, że o treści wyroku zarówno w sensie pozytywnym, jak i negatywnym decyduje żądanie strony. Sąd nie może zasądzać czego innego od tego, czego żądał powód (aliud), więcej niż żądał powód (super), ani na innej podstawie faktycznej niż wskazana przez powoda. Zakaz orzekania ponad żądanie odnosi się zatem bądź do samego żądania (petitum), bądź do jego podstawy faktycznej (causa petendi) /wyrok SN z 9.2.2012r., I PK 95/11, MoPr 2012, Nr 3, s. 114/.

Powodowie domagali się zasądzenia na ich rzecz m.in. kwoty 36.000 zł (petitum) tytułem wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z należącej do nich nieruchomości, wskazując jako okres, za który domagają się wynagrodzenia czas 10 lat (causa petendi). To jest dla sądu wiążące a nie sposób dokonania wyliczeń w uzasadnieniu pozwu. Na podstawie uzasadnienia pozwu Sąd I instancji stwierdził, iż powodowie żądali kwoty 3.600 zł za każdy rok bezumownego korzystania, że „wołą powodów było, aby pozwany zapłacił im za każdy rok po 3,600 zł”, nie zaś kwoty 36.000 zł za 10 lat. Sąd, będąc ściśle związanym żądaniem powodów, dokonał więc jego interpretacji w sposób dowolny, sprzeczny z literalnym brzmieniem petitum pozwu. Dokonując interpretacji żądania pozwu, jak wskazuje na to uzasadnienie wyroku, Sąd I instancji zbadał „wołę” powodów i to właśnie wynik tego badania potraktował jako wiążący go przy wyrokowaniu. Jest to działanie sprzeczne z dyspozycją przepisu art. 321 § 1 k.p.c. zawierającą zasadę związania sądu żądaniem, nie zaś ustalaną przez Sąd, wolą powoda. Przepis ten daje wyraz tradycyjnej zasadzie wyrokowania statuującej zakaz orzekania ponad żądanie, a także bezwzględnej zasadzie dyspozycyjności,

która przejawia się w tym, że sąd jest związany granicami żądania powództwa i nie może w tym wypadku dysponować przedmiotem procesu przez określenie jego granic niezależnie od zakresu żądania ochrony przez powoda.

Nieuprawniona interpretacja żądania powodów doprowadziła do konstatacji zawartej w uzasadnieniu wyroku, iż przyznanie powodom kwoty wyższej niż ostatecznie została zasądzona, byłoby orzeczeniem ponad żądanie zawarte w pozwie. Sąd Rejonowy zasądził na rzecz powodów kwotę 10.860,75 zł tytułem wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości w okresie od 25 lutego 2005 roku do 25 lutego 2008 roku i oddalił powództwo w pozostałym zakresie. Rozstrzygnięcie Sądu I instancji jest częściowo niezasadne i wymaga zmiany w granicach zaskarżenia, tj. co do kwoty 11.079,25zł. Sąd I instancji w sposób prawidłowy określił podstawę odpowiedzialności pozwanego (art. 224 § 2 k.c. w związku z art. 225 k.c.). Władztwo pozwanego - przedsiębiorstwa eksploatującego urządzenia przesyłowe posadowione na nieruchomości powodów, odpowiada władztwu wynikającemu z prawa służebności, co pozwala uznać pozwanego za posiadacza służebności, do którego na podstawie art. 352 § 2 k.c. stosuje się odpowiednio przepisy o posiadaniu rzeczy, w tym art. 224 § 2 k.c. oraz art. 225 k.c. (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 kwietnia 2009 roku, II CSK 400/2008). Zgodnie z przepisem artykułu 225 k.c. w zw. z art. 224 k.c. posiadacz samoistny w złej wierze zobowiązany jest do wynagrodzenia za korzystanie z rzeczy od chwili, w której zaczął z niej korzystać. Na podstawie art. 230 k.c. przepisy te stosuje się odpowiednio do posiadacza zależnego (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 października 2002 r., III CZP 64/02). Przedsiębiorstwo przesyłowe, a więc na gruncie niniejszej sprawy pozwany, który nie legitymuje się uprawnieniem do ingerowania w sferę własności nieruchomości powodów, korzysta z niej w złej wierze i zobowiązany jest do świadczenia wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z rzeczy na podstawie art. 225 k.c. (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 listopada 2008 r., II CSK 344/2008). Pomimo właściwego określenia zasady odpowiedzialności pozwanego, Sąd I instancji dopuścił się jednak naruszeń przepisów postępowania i prawa materialnego, co ostatecznie miało wpływ także na błędne ustalenie okresu za jaki powodom należne jest wynagrodzenie za bezumowne korzystanie z nieruchomości oraz błędne ustalenie wysokości należnej powodom kwoty. Kontynuując kwestię błędnej interpretacji żądania powodów, wskazać należy na naruszenie przez Sąd I instancji przepisu art. 224 §2 k.c. w zw. z 225 k.c. Zgodnie z ugruntowanym orzecznictwem Sądu Najwyższego wynagrodzenie należne właścicielowi za bezumowne korzystanie z nieruchomości przewidziane tym przepisem obejmuje cały okres, w którym posiadacz korzystał z rzeczy, gdyż roszczenie o wynagrodzenie za korzystanie z rzeczy nie dzieli się na świadczenie okresowe, lecz jest należnością jednorazową (tak wyrok Sądu Najwyższego z 15 kwietnia 2004 roku, IV CK 273/2003 i orzeczenia Sądu Najwyższego: z dnia 17 czerwca 1957 r.2 CR 202/56, OSN 1959/1, poz. 11, z dnia 24 października 1972 r. III CZP 70/72, OSNCP 1973, Nr 6, poz. 102; z dnia 18 kwietnia 1974 r. II! CZP 20/74, OSNCP 1974, Nr 12, poz. 208; z dnia 4 grudnia 1930 r. II CR 501/80, OSNCP 1981, Nr 9, poz. 171, z dnia 7 stycznia 1998 r. CZP 62/97), i z dnia 7 kwietnia 2000 r. IV CKN 5/00, LEX nr 52680). Z powyższego wynika, że choć sposób wyliczania tych wynagrodzeń przez biegłych sądowych w sposób ścisły opierają się o miesięczne i roczne czynsze dzierżawne(najmu), to jednak sam charakter świadczenia będącego wynagrodzeniem za bezumowne korzystanie z nieruchomości nie ma w sobie żadnych elementów świadczenia okresowego. Sąd I instancji, pomimo, że stwierdził w uzasadnieniu wyroku, iż świadczenie będące wynagrodzeniem za bezumowne korzystanie z rzeczy nie ma charakteru okresowego, to jednak dokładnie w taki sposób świadczenie to potraktował. Miało to miejsce zarówno na etapie dokonywania interpretacji żądania powodów, jak również później - na etapie wyrokowania. Drugim, kluczowym dla określenia przez Sąd I instancji czasu, za jakim powodom należy się wynagrodzenie za bezumowne korzystanie z nieruchomości, jest naruszenie przepisu art. 710 k.c. poprzez jego zastosowanie w niniejszej sprawie, tj. uznanie, że pozwanego i powodów kiedykolwiek łączyła umowa użyczenia. Przepisy oraz orzecznictwo sądów dotyczące tego rodzaju umowy ukazują użyczenie jako motywowane chęcią pomocy, dobroczynnością lub inną bezinteresowną pobudką, przysporzenie przez użyczającego korzyści. Umowę tę można określić jako bezinteresowne pozbawienie się użytku ze strony użyczającego dla wygody biorącego. Dlatego też zwykle umowa ta jest zawierana między osobami bliskimi, przy istnieniu osobistej więzi, wzajemnego zaufania, w stosunkach opartych na istnieniu dobrej wiary. Jeśli tylko u podłoża jej zawarcia leżą inne względy ,tj. bezinteresowność, dobroczynność, chęć bezpłatnego wygodzenia kontrahentowi, nie można uznać, że jest ona umową użyczenia (sygn. I ACa 725/12 - wyrok SA Lublin z dnia 12 grudnia 2012 r.). Umowa użyczenia ma na celu przysporzenie korzyści biorącemu, który bezpłatnie może korzystać z rzeczy użyczającego (post. SN z 5.3.2009 r., III CZP 6/09, Biul. SN 2009, Nr 3 oraz % SN z 3.12.2009 r., II CSK 550/09, L.). W czasie trwania umowy użyczenia użyczający nie może korzystać z rzeczy oddanej biorącemu i

powinien powstrzymać się od wszelkich działań, które mogłyby utrudniać biorącemu wykonywanie jego uprawnień (Z. Radwański, M. Orlicki, [w:] System PrPryw, t. 8, 2011, s. 261, Nb 11). Używanie obejmuje swym zakresem jedynie korzystanie z przedmiotu użyczenia. Biorący rzecz w użyczenie nie może pobierać z niej pożytków. Przypadają one użyczającemu, chyba że do pobierania pożytków uprawniona jest inna osoba. (komentarz do art. 710 k.c., Legalis, pod red. K. Osajda, J. Górecki).

W księdze wieczystej nieruchomości powodów brak jest jakiegokolwiek wzmianki na temat prawa służebności czy użytkowania ustanowionego na rzecz przedsiębiorstwa przesyłowego. Nie została również wydana decyzja administracyjna, która byłaby podstawą do ograniczenia powodów w korzystaniu z działki poprzez zezwolenie na przeprowadzenie przez jej teren urządzeń przesyłowych. Sąd I instancji niezasadnie uznał, że okresem za jaki powodowie mogą dochodzić wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości są jedynie 3 lata. Pozwany nie posiada żadnego tytułu prawnego do nieruchomości powodów, a co za tym idzie - utrzymując na cudzym gruncie urządzenia przesyłowe pozostaje w złej wierze. Zajęcie bowiem cudzej nieruchomości i umieszczenie na niej urządzeń energetycznych bez uzyskania tytułu prawnego jest równoznaczne ze złą wiarą (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 listopada 2005 roku, II CSK 346/2008). Pozostawanie posiadaczem w złej wierze, na podstawie przepisu artykułu 225 k.c. w zw. z art. 224 § 2 k.c., wiąże się z koniecznością zapłaty wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości za cały okres bezumownego korzystania. W związku z tym, żądanie zawarte w pozwie dotyczące kwoty 36.000 zł, powinno zostać uwzględnione w całości. Wartość przedmiotu zaskarżenia w niniejszej apelacji – jak stwierdziła strona powodowa - została ograniczona ze względu na konieczność poniesienia kosztów związanych z jej wniesieniem, a Sąd Okręgowy jest związany granicami zaskarżenia i nie może orzekać ponad to (art. 378 § 1 k.p.c.).

Ważąc powyższe argumenty, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c., Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok i orzekł co do istoty sprawy, uwzględniając apelację powodów w całości.

Modyfikacja rozstrzygnięcia co do istoty sprawy skutkowałą koniecznością zmiany orzeczenia o kosztach postępowania pierwszoinstancyjnego. O kosztach tego postępowania orzeczono na zasadzie art. 100 k.p.c. i art. 105 § 2 k.p.c., stosując zasadę częściowego ich rozdzielenia. Całość kosztów procesu wyniosła 12.168,97zł. Na koszty te złożyły się następujące pozycje: 2.014zł - opłata sądowa od pozwu, 2 x 2.400zł - wynagrodzenie pełnomocników stron, 2 x 17 zł - opłata skarbową od obu pełnomocnictw, 2.522,74zł wynagrodzenie I biegłego, 518,68zł - korekta postanowienia o wynagrodzeniu biegłego o wartość podatku VAT, 259,55zł - wynagrodzenie za ustną opinię uzupełniającą I biegłego, 2.020zł – wynagrodzenie II biegłego. Powodowie dochodzili w pozwie kwoty 40.280zł, przegrali proces w zakresie 46% i w takim zakresie powinni ponieść koszty procesu. Powodowie ponieśli koszty w kwocie 9.751,97zł, a powinni - 5.597,73zł, więc Sąd zasądził z tego tytułu od strony pozwanej na rzecz powodów solidarnie kwotę 4.154,24zł.

Orzeczenie o kosztach postępowania apelacyjnego zapadło zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, wyrażoną w art. 98 k.p.c. i art. 105 § 2 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. Koszty zasądzone na rzecz powodów to wynagrodzenie ich pełnomocnika wynoszące 1.200zł, (§ 6 pkt. 5 w związku z § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu, Dz. U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.) oraz opłata od apelacji w kwocie 554zł, łącznie 1.754zł.